

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •
ILLUSTRERAT MAGASIN

HÖGBO HERRGARD, SANDVIKEN. — AMATÖRFOTO.

23:DJE ÅRG.

DEN 15 JANUARI 1922.

N:O 16.

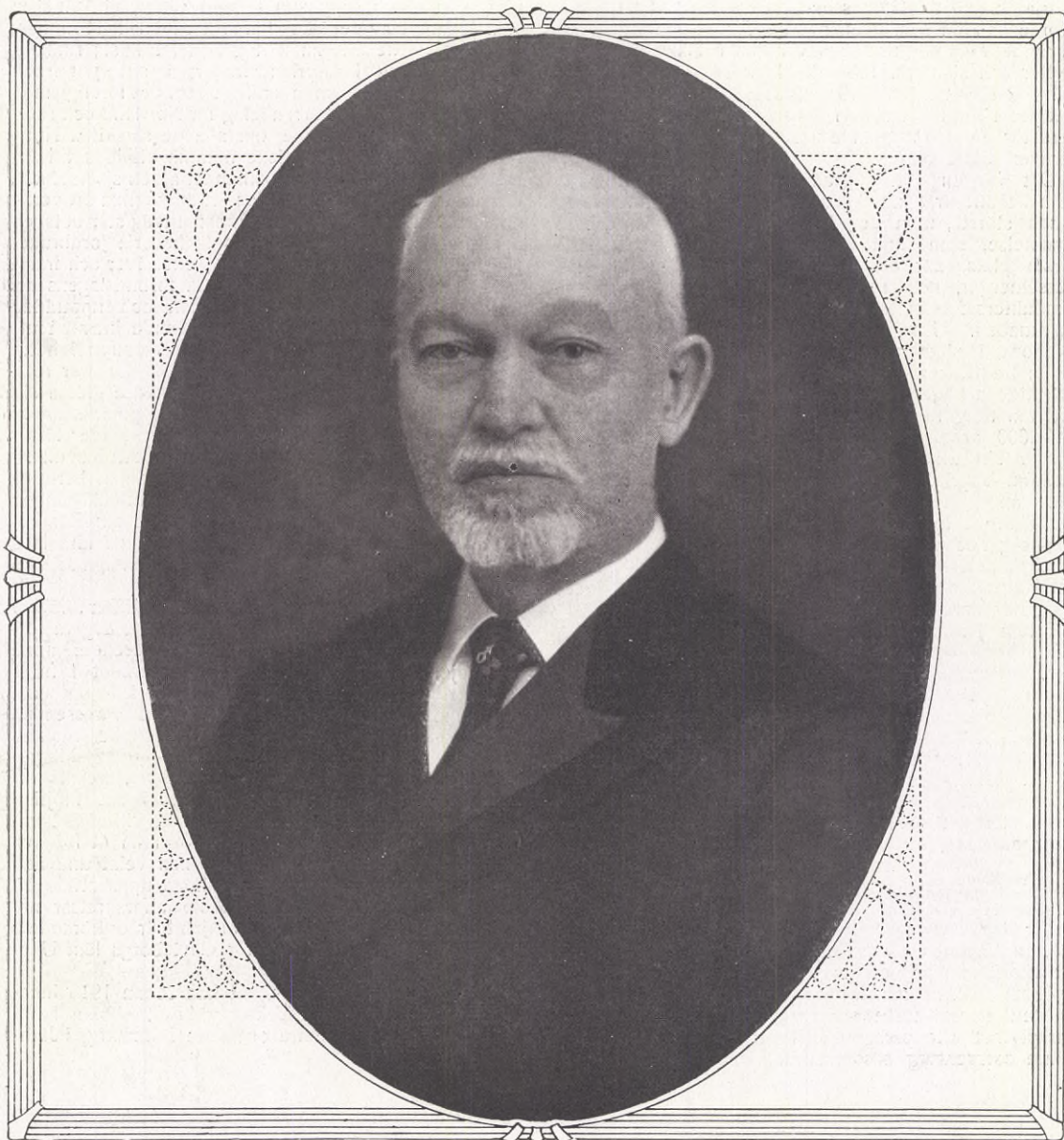

Foto Olsson, Sandviken.

Tord Magnusson

Kliché: Göta Bildbyrå & Klichéanstalt, Östg.

Till vår svenska järnhanterings mest förtjänte ledarepersonligheter hör utan meningsskiljaktighet den man, vars drag i dag återfinnas på H. 8 D:s första sida.

Tord Alarik Magnuson är född i Grythyttan i Örebro län den 25 november 1851, vadän han för icke länge sedan fyllde sitt sjuttionde år. Son till bruksägaren Carl Magnuson därstädes och dennes maka var det dock icke från början hans avsikt att ägna sig åt den verksamhet, vari han slutligen skulle finna sin livsgärning. Hans håg stod tvärtom till medicinska studier och efter avlagd mogenhetsexamen begav han sig först till universitetet i Uppsala och avlade därstädes förberedande, medicinsk-filosofisk examen 1873, innan han bestämde sig för att i stället övergå till Teknologiska institutets bergsavdelning. Efter att år 1875 ha avlagt avgångsexamen härifrån blev han till en början hyttingeniör vid Åry masugn, men kom därefter redan 1877 till Sandvikens järnverk, där han snart vann gamle brukspatron G. F. Göranssonens fullständiga förtroende och även 1879 upptogs som måg i huset genom giftermål med dottern Maria Elisabeth Göransson. Åren 1878—84 tjänstgjorde han nu som chefsingeniör för träddrageriet, de närmast följande tio åren var han chefsingeniör för hyttor och stålverk, 1894 blev han disponentassistent och ställdes slutligen 1910 ensam i spetsen för hela det stora företaget såsom disponent och verkställande direktör samt ordförande i styrelsen för Sandvikens järnverksaktiebolag.

Det var en i hög grad förpliktande ställning, ty som bekant är Sandvikens bruk icke blott ett av vårt lands största, utan ock i besittning av en världsberömmelse, som först kommit det till del som den första plats, där det lyckats att framställa dugliga bessemersgöt, och sedermera bevarats genom dess produkters förstklassighet och eftersöktighet på världsmarknaden. Under Magnusons ledning utvecklades det ock i olika riktningar på ett sätt, som var dess stolta traditioner i allo värdigt. Under inflytande av krigstidens högkonjunktur utökades även aktiekapitalet från tidigare 6 mill. till 12 mill. kr. Icke mindre än 2600 arbetare finna vid brukets många anläggningar sin utkomst. Bland tillverkningarna märkas förutom specialstål, verktygsstål och bandstål helvalsade ångpannetuber och värmeledningsrör, silverstål, paragontråd för paraplyställningar, drivfjädrar, pianotråd, sågar och sågblad, sten- och smidesredskap, transportband, särskilt stålbandstransportörer o. s. v. Tillverkningsvärdet steg 1918, det sista år, för vilket uppgifter föreligga, till icke mindre än 39 mill. kr. Förutom järnhantering idkar bolaget även ett omfattande jord- och skogsbruk samt sågverksrörelse och äger vidare andel i Bispbergs, Norbergs, Garpenbergs, Norra Ställbergs, Svartviks, Bastkärens, Björnbergs, Burängsbergets, Stripa, Grängesbergs samt Tuolluevara gruvor. Att råda över Sandviken är sålunda nästan att likställa med herraväldet över ett litet furstendöme. Det finns utrymme för mycket initiativ och mycken god vilja från disponentens sida. Tord Magnuson lät det icke brista på någondera. Och det var med uppriktig saknad den stora personalen i juli 1920 såg honom draga sig tillbaka från sin chefsställning för att efter en i sanning väl fylld arbetsdag njuta sitt otium på sitt vackra Högsbo bruk, en under Sandviken lydande egendom. Genom kvalitén: tillverkningsgarnes utveckling hade han väl sört för att efterfrågan på verkets produkter i möjligaste mån tryggats. Bl. a. kan förtjäna nämnas, att Sandviken är den störste tillverkaren i världen av rännformig paraplytråd, s. k. paragon, och att dess silverstål för finare borrarverktyg, såsom tandläkareborrar, står utan-

för all konkurrens. I socialt hänseende lägger man märke till det förträffliga sätt, varpå man vid bruket sört för personalens bostäder, sjukvård etc., och det intresse, som ägnats åt undervisningsväsendets ordnande. Magnuson har härvid haft synnerligen god hjälp av fröken Sigrid Göransson, som helt uppgått i dylikt socialt arbete.

Tord Magnusons ovanliga arbetsförmåga och allmänintresse ha gjort, att han vid sidan av den krävande tjänstgöringen vid Sandviken även tagits i anspråk för en vittomfattande verksamhet i kommunens och statens tjänst. I tjugotå år (1890—1913) var han sålunda kommunalordförande i sin kommun. Redan 1887 blev han ledamot av länets landsting och valdes år 1908 av detta till vice ordförande. Vid Olof Jonssons i Hof avgång från ordförandeposten förordnade k. m:t Magnuson till innehavare av denna. Först 1918 lämnade han landstinget. Åren 1907—10 representerade han vidare Gävleborgs läns landsting i Första kammaren, där han visserligen slöt sig till majoritetspartiet, men räknades tillhöra dettas mera moderata element. Vid sina tre första riksdagar tjänstgjorde han som suppleant i lagutskottet, vid sin sista som ledamot av det särskilda arbetsavtalslagstiftningsutskottet. I debatterna deltog han i främsta rummet som sakkunnig i Norrlandsfrågor; i sitt jungfrutal opponerade han sålunda kraftigt mot det föreliggande förslaget till särskild arrendelag för Norrland och sammanfattade sitt omdöme om alla de särskilda Norrlandslagarna så, att "de icke komma att leda till det mål man äsyftat eller framkallandet av en självständig jordbrukande befolkning, utan att de komma att verka raka motsatsen, i det ingen annan utväg står bolagen öppen än att med eget avlönat folk besörja jordbruket på sina hemman och lägenheter". Med iver och framgång kämpade han emot den s. k. förbudslagens utsträckning till hela Gävleborgs län och uppträdde kritiskt mot hr Lindhagens långt gående krav på utsträckning av kronans rätt till mineralfyndigheter o. s. v. Hans yttranden utmärkte sig för stor reda och klarhet och han kunde därför städse glädja sig åt att bli åhörd med intresse och uppmärksamhet, vilket som bekant i den gamla "oreformerade" första kammaren icke var fallet med alla talare. Att Magnuson år 1910 drog sig tillbaka som riksdagsman berodde närmast på hans övertagande av disponentbefattningen å Sandviken. Vid mer än ett tillfälle därefter har han ånyo varit erbjuden mandat även av andra läns landsting, men ansett sig icke kunna mottaga sådant.

Av k. m:t har Tord Magnuson bl. a. anlåtits för den s. k. patentlagstiftningskommittén, vilken förutom förslag till ny patentlagstiftning haft att avgiva förslag till erforderliga författningar till förekommande av illojal konkurrens. Lagstiftningsområdet i fråga är ytterligt svårt och det kräves stor takt om man skall undvika att kränka vissa berättigade intressen på samma gång man skyddar andra, även berättigade. Tord Magnuson har i de fall, då meningsskiljaktighet uppstått, så vitt lekmannen kan döma, lyckats väl träffa den gyllene medelvägen mellan det möjliga och det i och för sig önskvärda, från vilket det varit nödvändigt att avstå för att icke råka ut för nya olägenheter lika stora som dem man velat undvika. Som ett vittnesbörd om den höga uppskattningen av Tord Magnuson i de vidaste affärskretsar må nämnas, att han sedan 1911 alltjämt är ordförande i handelskammaren i Gävle för Gävleborgs län, Uppland och Dalarna.

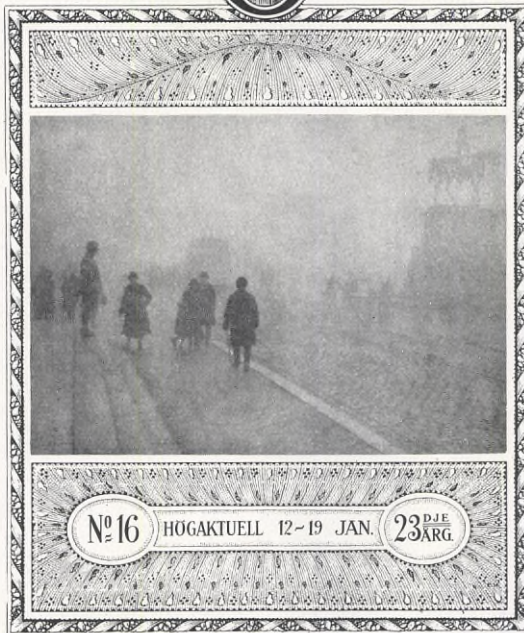
Slutligen må antecknas, att han sedan 1913 innehar förordnande som inspektor vid Bergsskolan i Falun samt att han är extra ordinarie fullmäktig i Järnkontoret.

HARALD HJÄRNE †.

En svensk kämpagestalt har gått hädan. En av de aderton i Svenska akademien, f. professorn i historia vid Uppsala universitet, teologie, juris utriusque och filosofie doktorn *Harald Hjärne* har den 6 jan. på förmiddagen som följd av ett slaganfall avlidit i sitt hem i Uppsala. Med en världsåskådning medvetet djupare rotad i urgammalt svenskt lagsamhälle än kanske någon annans förenade han en lärdom, — även formellt uttryckt i det tredubbla doktorat, som i fråga honom, betydde ett vittnesbörd icke blott en hedersbetygelse — vari få i hans samtid förmådde tävla med honom, och en vidsyn, som på en gång sträckande sig vertikalt genom tiderna och horisontellt över alla vår planets kulturer var anmärkningsvärd även efter internationella mått. Och dock var det intet av allt detta, som gav honom hans särplats i svensk samtidskultur: med det förenade han den ännu större egenkapen att ha varit en folkuppfostrare, och det vid en viktig brytningspunkt i den svenska nationens liv.

På Harald Hjærnes levnadsdata skall här icke ingås; de ha tidigare återgivits i denna tidskrift (årg. XV: 16) och i dagarne av präsen i hela vårt land. Hans akademiska utbildning inföll i slutet av 1860- och början av 1870-talet, då tillnyktrandet skedde efter studentskandinavismens idealistiskt-romantiska rus, men järn- och blodsrealismens materialistiska nytighetsprosa ännu icke hunnit lägga sitt grå dok över tillvaron. I denna brytning ligger måhända något av hans egenart. Av den nordiska renässans, vars blomma skandinavismen var hade stannat kvar hos honom kra-

15 Januari 1922. Lösnummer 35 öre
HVAR 8 DAG
 • ILLUSTR • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 16.

I blå dubbeltonfärg.

En konstnärlig "dumbild": Hälslingsborg i snötyjocka, av fotograf Otto Nilsson, Halmstad.

Kliché: Sjöberg, Öbg.

Foto. E. Finn, Uppsala.

PROFESSOR HARALD HJÆRNE, vår fräjdade historiker. F. 1848. † 6 januari.

Kliché: Göts Råbyrå & Klichéanstalt, Gbg

vet på anknytning till vårt folks forntid, till gammaldags svenskhet med dess vördnad för religion och rätt och med det folkets allmänna deltagande i skötseln av sina och statens gemensamma angelägenheter till underlag, vilket utgör den svenska demokratiens urkärna. Men av 1860-talets händelser lärde han samtidigt, att det var nödvändigt att se sakerna som de voro och att hänsynslöst säga sanningen därom, även om det kunde taga sig ut som en cynism. Det fick icke längre vara något medlöperi med åskådningar vare sig därför att de voro gamla, forna och förnåma eller därför att de voro nya, moderna och därför allmänt i svang; allt skulle prövas efter sitt eget värde och bedömas därefter, ej efter något annat. Ingen kan ifrågasätta, att det icke hos Hjärne fanns en mycket stark fosterlandskärllek; men samtidigt har det väl ej heller hos någon funnits vare sig ett starkare förakt för fosterländska fraser eller ett mera utpräglat tvivel på fosterlandskänslans allmänlighet och styrka som handlingsmotiverande kraft. Visserligen var han frihets-

vän, men han hade icke mycket till övers för den frihetsentusiasm, som bestod i "granna och skrytsamma talövningar". Han var till sitt innersta väsen idealist, men han avskydde som pästen att på den grund bortse från eller sätta sig över realiteter.

Som historiker, som inrikespolitiker, som utrikespolitisk essayist, i vilken gestalt Harald Hjärne än uppträder, hos honom iaktager man alltid denna motsats, blott med det ena ledet efter omständigheterna mera betonat än det andra. Som historisk forskare är han framförallt kritikern,

Efter fotografi.

Kliché: Göts Bildbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

D:R HENNING ELMQUIST, Sveriges nye minister i Finland, landstiger i Åbo den 4 januari. Via ångaren "Nordstjernans" ankomst, mötte svenske konsulin i Åbo, Henning von Rettig, legationssekreteraren d.: Numelin, Åbo Underrättelsers chefsredaktör m. fl. Text å sid. 251.

för vilken ingen auktoritet, ingen dyrbar bliven hävdvunnen uppfattning är helig. Som inrikespolitiker åter är han främst idealisten, som kräver vidhållande eller återställande av den urgamla föreningen av svenskhet och demokrati, av gammaldags sträng statstukt och stark, men ansvarsmedveten fosterländsk politik med folkets allmänna deltagande i statens värv och med

blev han mera sannspädd än kanske någon annan svensk. Och det rysk-japanska krigets utfall hade han likaledes förutsagt.

Det är som i början nämndes, svårt att säga, på vilket område Harald Hjärne var störst. Som historisk forskare har han efterlämnat sådana pärlor som avhandlingarna om svensk laghistoria och om våra

ståndsriksdagar i Svensk Tidsskrift och en grundläggande monumentaltorson som boken om Karl XII. Som lärare har han på goda skäl jämförts med Cambridges berömda lord Acton. Som utrikespolitisk essayist intager han en plats bland de främste i sin samtid. Kanske har han dock betytt mest genom sina inrikespolitiska inlägg i 1890-talets Uppsala, där hans nya lösensord "försvar och reformer" åstadkom en omvälvning i den bildade allmänhetens uppfattning av de på dagordningen stående trågorna. Det är genom dessa inlägg han förnämligast förvärvat anspråk på hedersnamnet "folkuppfostraren" och det är på grund av dessa inlägg hyllningen av hans minne nu blivit så allmän och så enhällig, sträckande sig från yttersta högern till yttersta vänstern.

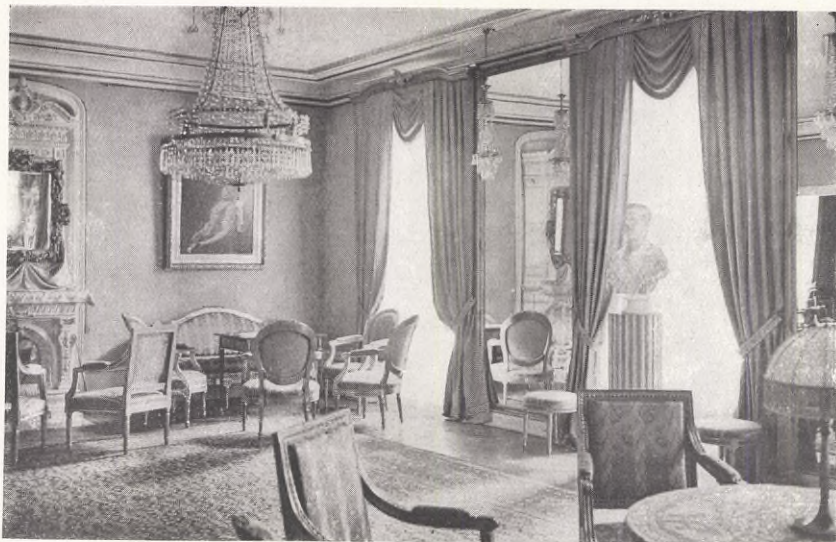
Efter fotografi.

Kliché: Sjoberg, Gbg.

PLAKETT ÖVER PROFESSOR HARALD HJÄRNE, modellerad av herr E. Finn, Uppsala.

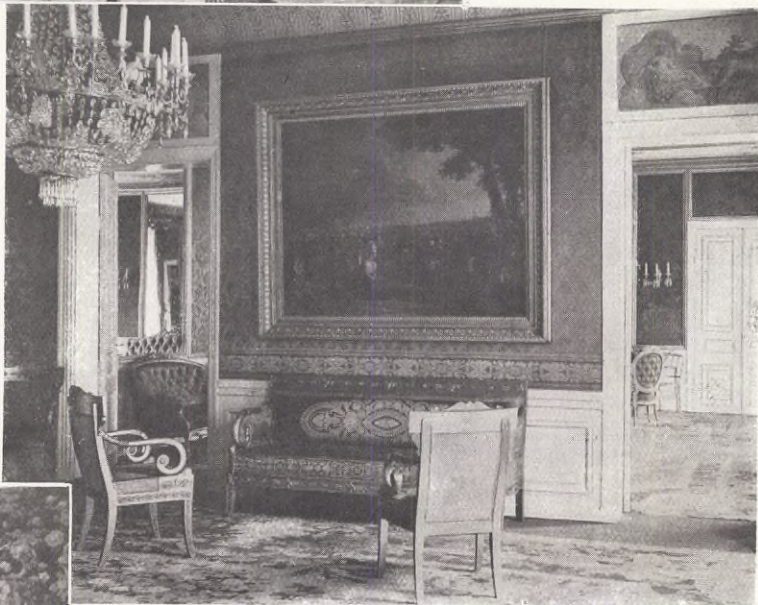
PROFESSOR N. E. ALEXANDERSON, den framstående vetenskapsmannen och politiker, som lär vara designerad till justitieråd. - Kliché: Sjoberg, Gbg. - Text å sid. 251.

Fotos Rosenberg, Ståhl och Kuche Sjöberg, Gtg.
GUSTAVIANSKA SALONGEN (mottagnings-salong) I PRIVATVÅNINGEN (en trappa upp), NYINREDD.

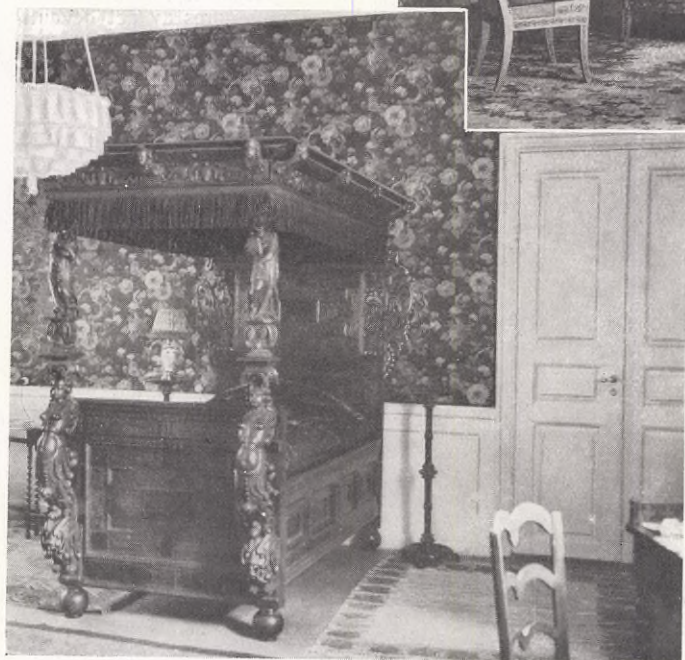
Utrikesministerhotellet på Blasieholmen i Stockholm har sedan det nu definitivt tagits i anspråk som legationsbyggnad invändigt undergått en genomgripande omdaning under ledning av doktor Sixten Strömbom vid Nationalmuseum. För omdaning hade av staten anslagits 25,000 kronor men denna summa har givetvis icke räckt till mer än de allra efemäraste omkostnaderna och konst saker samt en hel del gamla fina möbler ha lånats från statens

samlingar varjämte konungen personligen förärat ministerhotellet en utsökt vackert möbel i gustaviansk stil. De största förändringarna ha vidtagits i våningen en trappa upp, som av excellensen Branting utvalts till bostadvåning medan praktvåningen två trappor upp på det hela taget befinner sig i samma skick som förut med undantag av att en del tavlor och konstverk utbytts mot andra. Den förstnämnda våningen omfattar sammanlagt fjorton större och mindre rum, sov- och arbetsrum, matsal, frukostrum, tre salonger och ett herrum. Stättigast är den så kallade

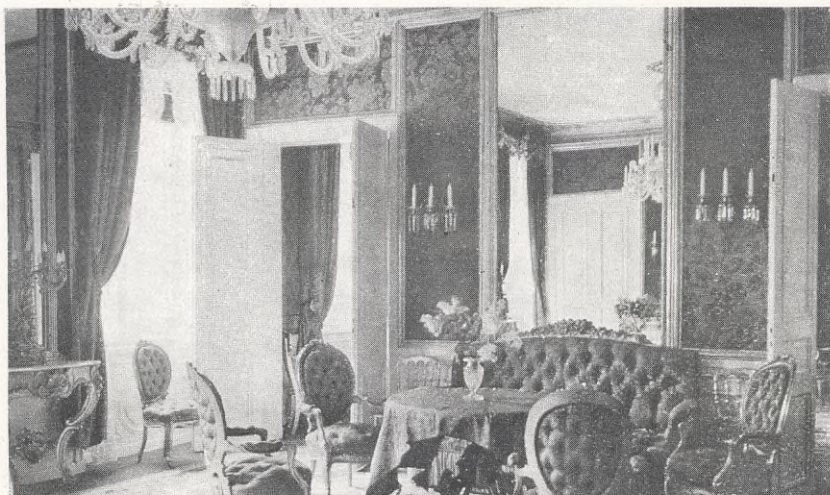
GUSTAF III:s SALONG I STATSVÅNINGEN, två trappor upp. Ett hörn av salongen med en tung empiremöbel. I huvudsakligen oförändrat skick.

Vidst. bild: FRU BRANTINGS NYINREDDA SOVRUM I PRIVATVÅNINGEN en trappa upp. Observera den magnifika praktängens, deponerad av Nationalmuseum och utgörande en skänk på sin tid från konung Carl II av England till Sverlge.

Gustaf III:s salong, vars möbel levererats av Nordiska kompaniet, varjämte en del möbler samt tavlor, skulpturer och andra konstverk deponerats av Nationalmuseum. I musiksalongen har den av konungen skänkta möbeln placerats och av övriga rum kunna nämnas herrummet med dess vackra 1850-talsmöbler samt fru Brantings sängkammare med den överdådigt vackra sängen, även den en deposition från Nationalmuseum. Den skänktes en gång i världen hit av konung

Carl II av England och lär ha begagnats bl. a. av Carl X Gustaf. Frukostrummet har däremot bestått en fullkomligt ny uppsättning möbler, ritade av arkitekt Ragnar Hjort och tillverkade vid Svenska möbelfabrikerna. Köksdepartementet slutligen har fått undergå en välbehörlig modernisering. I sin helhet gör det gamla ministerhotellet i sitt nuvarande skick ett mycket stilfullt och representativt intryck och de ändringar som ännu kunna komma i fråga torde vara lätta att ge-

RÖDA SALONGEN I STATSVÅNINGEN, två trappor upp. In till Gustaf III:s salong.

GULA SALONGEN I STATSVÅNINGEN, två trappor upp.

Vidst bild: MUSIKSALONGEN, MED DEN AV KONUNG GUSTAF TILL HOTELLET SKÅNKTA GUSTAVIANSKA MÖBELN, I PRIVATVÅNINGEN, en trappa upp. Foto. Roserberg, Stockholm.

nomföra i framtiden. Framförallt i fråga om kakelugnar och mattor, skulle ännu mycket kunna förbättras, men med hänsyn till det ringa anslag som beviljats och att en så genomgripande omdaning som den nu ifrågavarande icke låter sig genomföras på de par månader som stått till buds, må resultatet be-

tecknas som i allo lyckat och doktor Strömbom har all anledning att vara lika nöjd med sitt arbete, som statsministerparet med resultatet.

Till bild å sid. 247.

Carl Alstrup, köpenhamnarnes avgudade revyskådespelare inom komikerfacket har i dagarna upplevat en i Danmarks teaterhistoria enastående publiktriumpf. Förspelet utgöres av det bekanta fiasko Alstrup nyligen led såsom

Kean i Dumas skådespel. Kritikens hårda dom över komikern i en tragisk roll grep skådespelaren så djupt att denne ej vidare troddes skola uppträda på scenen. När vid skådespelets återupptagande Alstrup emellertid ånyo visade sig i Keans gestalt syntes kritikens röst icke vara folkets. Under en Alstrup-hänförelse som nästan lyfte Casinos tak skiftade nu publiken oförbehållsamt *sin* dom mellan kritiken och skådespelaren. All glädje är dock kort! av köpenhamnsprässen har Alstrups lysande publikseger elakt men kanske träffande nog betecknats som en — Pyrrhusseger.

Ned. bilder: EINAR SMITHS SKÅDESPEL "ROYAL SUÉDOIS" PÅ LORENSBERGSTEATERN I GÖTEBORG.

SCEN UR 1:a AKTEN: Fr. v. herrar John Wallin (prosten), John Ekman (borgmästaren), Toire Cederborg (apo'ekaren), Wilhelm Berndtson (magistern), Rune Carlsten (Christer Levan), Colbjörn Knudsen (översten), Martin Ericsson (Veau-grand, "Royal Suédois"). Överst i. v. Herr Martin Ericsson och fröken Dora Söderberg (Marie Louise). Text å sid. 251.

CARL ALSTRUP SOM "KEAN", den firade revyskådespelarens debut såsom karaktärskådespelare, av kritiken mottagen med en nedgörande dom, av publiken vid ett förnyat uppförande omvandlad till stor succés. Carl Alstrup som Kean och fru Ebba Thomsen som grevinnan von Koefoed. — Klische: Coës Ribbyrå & Klischeéanstalt, Gt.

Foto. Allard, Göteborg.

Kliche Aug. Sjöbergs Klischeéanst., Gbg.

FRÅN SVENSKA SCENER.

Mozarts "*Figaros bröllop*" återupptogs den 3 januari på *Stockholmsoperan* efter att i ett par års tid ha varit helt och hållet borta från repertoaren. Vid sin återuppståndelse hade det evigt lika ungdomliga och betagande mästerverket bestått en helt och hållet ny, praktfull uppsättning och till stor del nyinstuderats under regissör Harry Stangenbergs ledning. Denna halvpremiär formade sig också till att bli vad föregående operapremiär, Verdis "*Macbeth*", trots allt intresse den uppväckte och trots kritikens erkännande, totalt misslyckades i att bli, en publiksuccés. Den Mozartska musiken, den stilfulla uppsättningen, de fantasifulle baletterna och icke minst en i de flesta fall lyckad nybesättning av agerande samverkade också till ett totalintryck av utsökt effekt. Av de uppträdande från föregående framföranden fängslade nu som förut fru *Nanny Larsén-Todsens* grevinna och *Greta Södermans* framförallt välsjungande *Susanna*. Nya i sina roller voro bland andra *Gertrud Pålson* som *Cherubin*, *Elof Benktander* som *Figaro* och *Ivar Andréson* som doktor *Bartholo*. Vad den förstnämnda beträffar blev hennes framträdande som tillika var hennes debut vid Operan en påfallande framgång. Såväl hennes suveränt behärskade

Forts. å sid 249.

Bilden t. h.: GÖTEBORGS STORA TEATER: "AMADEUS XXV" en stor framgång. — Fröken *Inga Peters* (prinsessan *Ilse*) och herr *Martin Öhman* (såsom prinsens-gemålen). — Foto. *Olsson & Hammarqvist*, Gbg. — Text å si. 249.

Foto. *Almberg & Preisnäs*, Stölm.

ÅTERUPPFÖRANDET AV "FIGAROS BRÖLLOP" A K. TEATERN. Scenbild från 3:dje akten.

Kliché: *Göds Ritzhörn & Klichéanstalt*, Öhg.

PRINSEN AV WALES UNDER INDIENS SOL och PRINS NICULAI AV RUMÄNIEN BLAND NOR- GES SNÖBERG.

T. h. Prinsen av Wales hos maharajan av Benares i Ramnagarpalatset. Prinsen och hans värd stiga utför slottstrapporna, vid vilka ett med gammaldags gevär beväpnat hedersgarde paraderade, för att fara över den heliga floden Ganges, vars stränder voro fyllda av åskådare.

T. v. Prins Nicolai av Rumänien, som efter besöket i Stockholm for till norska hovet. På skidor vid Voxenkollen.

Efter fotografier.

Forts. fr. sid. 248.

vackra altröst som hennes dramatiskt livfulla spel, var så mycket anmärkningsvärdare hos en debutant, och utgjorde den angenämaste överraskning. Man har all anledning att för framtiden ställa de största förväntningar vid denna unga begåvning. Elof Benktander hade på grund av sjukdomsfall fått rycka in och göra Figaros roll och han klarade den anmärkningsvärt bra både ur sånglig och dramatisk synpunkt. Ivar Andréson slutligen firade ännu en triumf till sina föregående med sin uppseendeväckande granna basbaryton. Ba-

Bild: Avg. Sjöborgs Kistebank, Gb.

lets sagningen om hand. Och Operan är att lyckönska till en välförtjänt succés.

*

Leo Blechs glada och fästliga operett *Amadeus XXV* har gjort lycka i Göteborg. Efter det nederlag pjäsen nyligen led å Oscarsteatern i Stockholm under sitt verkliga och riktiga namn Gräsänkan vågade *Stora teatern* i rikets andra stad det djärva försöket att vid sin premiär den 3 januari rehabilitera dess musikaliska rykte. Aftonen blev från början till slut en lysande framgång. Utförandet var även anmärknings-

Forts. å sid. 251.

KONFERENSEN I CANNES.

Efter fotografier.

CERCLE NAUTIQUE (närmast) där konferensen äger rum, längre bort Hotel Carlton där delegationerna bo.

Kliché: Goss Ribbarré & Klichéanstalt, Gbg.

De allierades högsta råd har på nyåret samlats till en ny konferens i Cercle Nautique i Cannes. Konferensens förhandlingar baserades på de vunna

resultaten av överläggningarna mellan Lloyd George och Briand under det i december hållna Londonmötet. Som man torde erinra uppnådde Lloyd George vid detta

Efter fotografier.

VILLA VALETTA, Lloyd Georges

residens under de betydelsefulla konferensdagarna, och platsen för de intimaste och mest betydande förhandlingarna mellan Lloyd George och Briand.

Kliché: Goss Ribbarré & Klichéanstalt, Gbg.

sammanträffande att rörande Tysklands skadeståndsförfråga erhålla Briands medgivande av nuvarande villkors praktiska olämplighet samt önskvärdheten av en ny plan för likviden. Engelska sakkunnigas underhandlingar med det tyska rikets finansiella experter, Rathenau, Schiffer och Havenstein, ha ju dock visat på den tyska skadeståndsförfrågan fört den engelska politiken till långt mera vittgående slutsatser, nämligen att här föreligger icke endast en påkallad omläggning av betalningsplanen utan även en nödvändig reducering av Tysklands skuldsomma. På Cannes-konferensens första dag firade den engelska politiken två avgjorda segrar: den första den engelsk-franska traktatens förverkligande, den andra det för Europas ekonomiska återupprättande viktiga beslutet att på vissa och ännu ej fastställda villkor bevilja Tyskland uppskov med en del av de avbetalningar det skall göra under 1922. Vidare beslöts hållandet av en pan-europeisk konferens av ekonomisk och finansiell art mellan Europas regeringschefer i Genua.

*

AMADEUS XXV. Forts. fr. sid. 249.

vårt gott med de bärande rollerna lagda i förfarna händer som hrr *Oscar Textorius*, *Martin Öhmans*, *John Erik Strandmans*, *Carl Kinchs*, och fröken *Inga Peters*. Herr Textorius svarade dessutom för den ypperliga regien. Orkester och körer klingade friskt och väl under kapellmästaren hr Lill-Erik Hafgrens ledning. Med Amadeus XXV har Stora teatern tydligen fått en pjäs, som för lång tid tryggar dess program.

*

Till bild å sid. 247.

Lorensbergsteaterns premiär den 3 januari av Einar Smiths skådespel *Royal Suédois* blev i egentlig mening ingen dramatisk seger för författaren. Den framgångspjäsen obestriddligen vann skyldes snarast det i allo utomordentliga uppförandet, som i förening med en rent ypperlig utstyrelse tillvaratagit den situationskomik, som är pjäsens starka sida. Uppslaget till dramat — historien om den franske galärslaven-officeren som i Carl Johanstidens gryning lascivt ockrar på svenska sympatier för det stolta Frankrike — har förf. erhållit ur Bohusläns rika krönikor. Av de uppträdande må särskilt framhållas hrr *Martin Ericsons*, *Georg Blickingbergs* och *Rune Carlstens* utmärkta spel i respektive roller. Fröken *Dora Söderberg* och fru *Lotten Seelig-Sandgren* skänkte båda en verkligt kvinnligt fin nyansering åt sitt spel. Einar Smiths *Royal Suédois* är en roande och underhållande, men ej på något sätt djup eller betydande pjäs. Den tycks ligga på ett annat scenens plan än dramat, och man vill obetingat ge den kände konst- och teaterkritikern under märket E. A. i Göteborgs-Posten rätt, då han i *Royal Suédois* sett den utomordentliga texten till en blivande opera.

*

Till bilder å sid. 244.

Sveriges nyutnämnde minister i Finland, f. statsrådet generaldirektören fil. dr. *Henning Elmquist* anlände den 4 januari till Åbo, där han hälsades välkommen av bl. a. svenske v. konsulin i Åbo *Henning* von Rettig, legationssekreteraren fil. dr. *Ragnar Numelin* samt chefredaktören för Åbo Underrättelser fil. mag. *Einar Holmberg* jämte fru, vilka senaste äro sysslingsar till den nye ministern. På eftermiddagen avreste ministern till Hälsingfors, där han tog in på societets-huset för att senare flytta in i en temporärt förhyrd våning. Först den 1 juni får nämligen legationen dispositionsrätt över det för densamma inköpta Ständersskjöldska huset vid Salutorget i Hälsingfors.

*

Till justitieråd lär enligt försludande komma att utnännas professorn vid Stockholms högskola, jur. dr. *Nils E. Alexanderson*.

Prof. *Alexanderson* har redan skapat sig en framskjuten plats inom såväl juristikens som vetenskapens och politikens område. Född i St Olovs socken 1875 promoverades han efter genomgångna studier till jur. doktor 1904. Inom sitt fackgebiet, den moderna processrätten, har han verkat dels som docent och efter 1908 såsom professor vid Stockholms högskola. I riksdagen intog han en synnerligen bemärkt ställning, genom sin stora rättrådighet och genom anförandenas glänsande form. Vi hänvisa i övrigt till biografi och hells.-portr. årg. XX:12.

(TILLHÖR VECKANS PORTRÄTTGALLERI.)

TEODOR ZETTERSTRAND †. Stud. 71, hovr.-ex. 75, v. hvd. 78, andre stadsnot. v. Norrköp. rådst. 81, förste 87, justitierådman i Norrköping sdn 88. Led. av Riksd. A. K. 94-17; statsrevisor 08-10. Biografi o. hellsid.-portr. årg. VI:35.

HJALMAR WALLÉN †. Stud. 79, med. lic. 96, ex. prov.-lärk. i Schebo distr. 96-99, prakt. lärk. i Väddö 1900-04, stadsläk. i Öregrund o. ex. prov.-lärk. i Gräsö distr. 05-09, ex. prov.-lärk. i Kungsörs distr. 09-14, prov.-lärk. i Tanums distr. 14-16, i Askersund sdn 17.

THURE BERGSTRÖM †. Stud. 97, prästv. 02, kommin. i Nora 09, rektor f. Nora samskola 09-19, kyrkoherde i Nora stads- o. bergs förs. 19. Framstående förf. på det religiösa, etiska o. sociala området samt uppburna föreläsare.

TVÅ KONTSAMLINGAR TILL NATIONALMUSEUM

Till bilder å sid. 252.

Under det gångna året har genom gåvor och köp tillförts museet många mycket värdefulla målningar t. ex. en gruppbild av den svensk-bajerske 1700-talskonterfejaren *Georg de Marées* samt ett 20-tal tavlor, som tillhört grosshandlaren *Herman Friedländer*, och vilken dessutom enligt testamente förärat Kr. 10,000:— till katalogisering och installation av sin konstsamling i museet. Grosshandlaren *Alfred Brinck* har överlämnat några tavlor av den gamla holländska skolan t. ex. *Jan Wouwerman*.

Den Friedländerska konst donationen innehåller utslutande målningar av våra moderna svenska konstnärer från 1880-90-talet med undantag av ett par tavlor av Österrikiske konstnären *Rudolf Ribarz* (*1818 †1904) samt finländaren *Albert Edelfelt* (*1854 †1905). Vår svenske hästmålare *Georg Arsenius* (*1855 †1908) har två solskensstudier från *Chantilly*; *Wilhelm von Gegerfelt* (*1844 †1920) "Mänken i Venedig"; Zorn en akvarell sign. 85. *Bruno Liljefors*, fem etyder inom en ram: Rödstjärten och fiärl, Bofink och trollslända, Katt och bofink, Sparvar i körsbärstrådet, Katt med fågelunge i munnen. *Carl Larsson* är representerad med två akvareller. I övrigt kan antecknas arbeten av *Eugène Jansson* (*1862 †1915); *Ernst Josephson* (*1851 †1906); *Axel Lindman* (*1848); *Georg Pauli* (*1855) och *Alfred Wahlberg* (*1834 †1906).

Vi avbilda ett par av de vackraste målningarna:

Normandiska fiskare oljemålning av *August Hagborg* (*1852 i Göteborg †1921) elev av Konstakademien 1872-74; bosatt i Paris 1875, men vistades tidvis i Sverige. Hagborg behandlade företrädesvis ämnen ur franska fiskarbefolkningens liv vid Normandies kuster. Hans å salongen 1879 utställda "Lågvattnen vid engelska kusten", som belönades med 3:dje klassens medalj, gjorde honom till en berömd målare. Han hade en synnerlig förmåga att välja tilltalande moitv, vilka omsorgsfullt utarbetades i klara vackra färger.

En séance eller babys porträtt oljemålning av *Hugo Salmson* (*1843 †1894) elev vid Konstakademien 1862 och erhöll 1873 resestipendium samt uppehöll sig i flere år i Paris. På salongen 1879 vann Salmson 3:dje medaljen för "Arrestering i Picardie", vilket jämte ett par andra arbeten inköptes för franska statens räkning. Han är genom sina genrebilder från rococotiden "Tartuffe" (tillhörig fru *Marianne Levisson*, Göteborg) och franska folklivsbilder t. ex. *Hvitbets*.

Efter fotografi.

HUGO SALMSON: EN SEANCE ELLER BABYS PORTRÄTT.

Kliché: Goës skulptör & Klicheanstalt, Gbg.

rensare i Picardie (i Göteborgs museum) en bland de främsta samtida figurmålarna.

Kort före världskrigets utbrott voro Hagborg, Salm-

son, Wahlberg och Zorn de enda svenska målare som man såg representerade å Musée National du Luxembourg i Paris.

N. V. H.

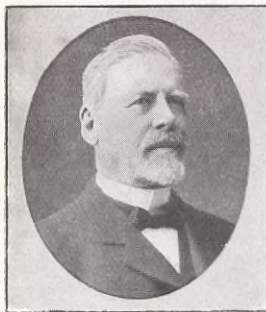

Efter fotografi.

AUGUST HAGBORG: NORMANDISKA FISKARE.

Kliché: Goës Ritbyrå & Klicheanstalt, Gbg.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

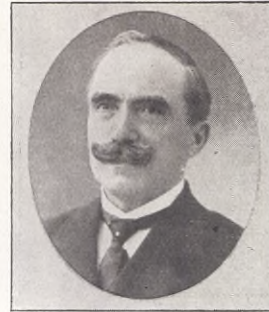
L. W. LUNDBORG.
Grosshandlande. — Arboga.
85 år 3 jan.*

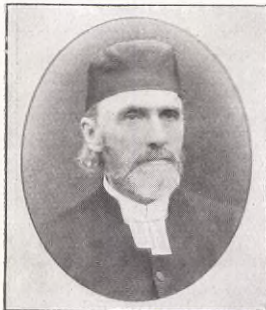
J. A. BURÉN.
Brukspatron. — Ljusfallsham-
mar. — 75 år 14 jan.*

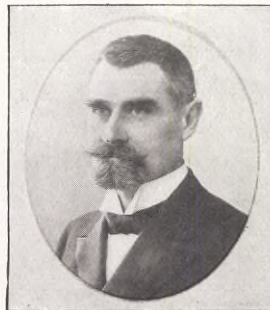
J. E. FRYKBERG.
Grosshandlande. — Stockholm.
60 år 17 jan.*

A. ANDERSSON.
Grosshandlande. — Kristian-
stad. — 60 år 19 jan.

G. R. NORÉN.
Prost. Teol. Dr. — Uppsala.
75 år 19 jan.*

K. O. LUNDGREN.
F. d. Rektor — Mölnlycke.
60 år 1 jan.*

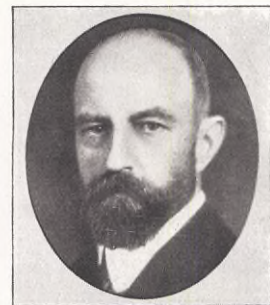
K. L. ROSÉN.
Provisialläkare. — Vingåker.
60 år 14 jan.*

K. V. G. ELANDER.
Odont. Dr. — Tandläkare. —
Göteborg. — 50 år 4 jan.*

R. A. WAWRINSKY.
F. d. Medicinalråd. Med. Dr. —
Stockholm. — 70 år 15 jan.*

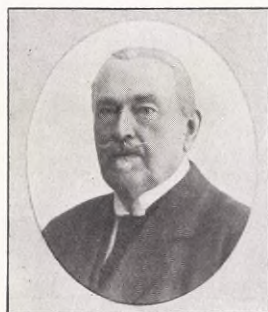
R. G. H. VON KOCH.
Kansliråd. — Stockholm.
50 år 13 jan.*

K. HESSELGREN.
Yrkesinspektis. — Stockholm.
50 år 4 jan.*

J. D. LUND.
Nyttnämnd Byrådirektör i
Fängvårdsstyr.*

E. G. L. TIMÉN.
F. d. Fängelsedirektör. — Ltd-
köping. — 70 år 15 jan.*

R. E. OLSON.
Häradshövding. — Högby.
60 år 15 jan.*

E. A. BREDBERG.
V. Häradshövding, 1:e Stadsfogde.
Stockholm. — 60 år 18 jan.*

K. H. M. HÖGSTEDT.
Justitieråd. — Stockholm.
50 år 14 jan.*

Kliche. Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

* Data å sidan 255.

C. T. DU RIETZ.
Disponent. — Norrköping.
70 år 19 jan.*

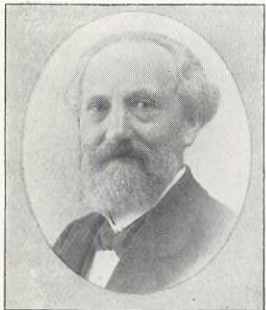
A. OLSON.
Verkst. Dir. i a-b. Odelberg &
Olson. — Sthlm. — 60 år 1 jan.

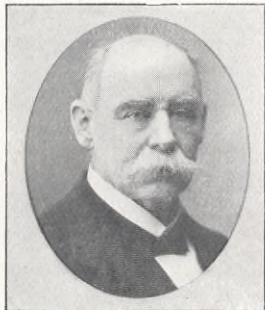
O. HELLGREN.
Förste lärare. — Filipstad.
60 år 26 dec.*

E. BROBÄCK.
Ingeniör. Kamrjare — Göte-
borg. — 50 år 4 jan.*

N. E. ANJOU.
Musikdirektör. — Gävle.
70 år 8 jan.

B. K. MOGENSEN.
Överlantmätare. — Falun.
65 år 18 jan.*

E. H. RAHM
Arkitekt. — Stockholm.
65 år 7 jan.*

R. ÖSTBERG.
Nyttnämud Professor v. K.
Konsthögskolan.*

M. AGRELIUS †.
F.d. Järnvägsdirektör. — Sthlm.
F. 1828. † 26 dec.*

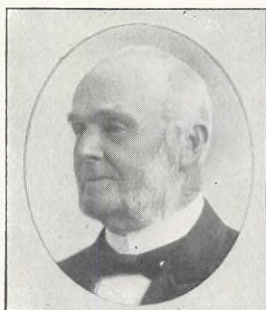
D. F. J. ELGÉRUS †.
Fabrikör. — Örebro.
F. 1850. † 26 dec.*

G. L. HÖRBERG †.
F. d. Reklor. — Uddevalla.
F. 1853. — † 3 jan.*

E. T. LJUNGGREN †.
Komminister. V. Pastor. — Ström-
stad. — F. 1857. † 24 dec.*

C. B. PEDERSEN †.
Skeppsredare. — Göteborg.
F. 1834. † 2 jan

C. E. SCHULTZ †.
Bankdirektör. — Stockholm.
F. 1862. † 2 jan.*

C. G. VON POST †.
Ingeniör. — Stockholm.
F. 1868. † 27 dec.*

H. R. ANDERSSON †.
Hamnkaptän. — Stockholm.
F. 1868. † 24 dec.*

Flické: Aug. Sjöbergs Klischeéanst., Öbg.

* Data å nästa sida.

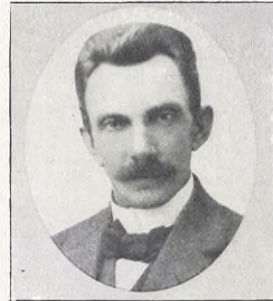
A. G. WETTERGREN †.
Goasägare. — Marielund.
F. 1838. † 1 jan.*

T. ZETTERSTRAND †.
Justitierådman. — Norrköping.
F. 1852. † 5 jan.*

K. A. H. WALLÉN †.
Privatläkare. — Askersund.
F. 1858. † 21 dec.*

T. L. BERGSTRÖM †.
Kytkoherde. — Nora.
F. 1879. † 28 dec.*

LUDVIG LUNDBORG. Stud. 54. På sin tid grosshandl. i Arboga. Stadsfullm. där 63–12, därav ordf. 75–12; mångårig ordf. i sparb. Styr.-led. i Mälarpöv. e. bank o. Mälarpöv. bank sdn 87. Under några år landstingsman.

ADOLF BURÉN. Utg. fr. Högre bergsk. i Falun 68, stipend. i Järnkont. 69–70; disp. f. Grytgöls bruk 93–15, ägde på sin tid detta bruk, 93 ombild. t. a.-b., samt sålde aktiemålet. 17. Ordf. i komm.-st., tax.-nmd o. pens.-nmd under många år, nämndeman under 6 år landstingsman under 32 år.

EMIL FRYKBERG. Etabl. egen affär i Uppsala 84, bild. J. E. Frykbergs hand.-a.-b. i Stockholm 10, a.-b. Frykberg & Afelt i Uppsala 14. Ordf. i Uppsala spec.-fören. 1900, i Upplands minuthand.-förb. 08, i Upps. hand.-fören. 09; styr.-led. i N. Sveriges sockeröckerens-fören. 10, initiativtag. t. Sv. kolonialvaruengros.-fören. s. a., föredragsh. i merkant. frågor. Stadsfullmäktigt sedan 1900, landst.-man sedan 12. Verkst. dir. i Björkqvistska pensarbetsansl. 12, en av de ledande personligheterna i Bondetägg 14. Initiativtag. t. bild. av Sv. pointerklubben 03, v. ordf. Sv. kennelklubben 04.

RICHARD NORÉN. Stud. 68, prästex. 72, prästv. 73, prästförordn. i Stockholm 73–75, folkskoleinsp. i Hälsingland 95. Kyrkoh. i Skänåla—Norrestaunda 93, i Tortuna 01, kontr.-prost 98, teol. dr. 15. Red. av Kult. o. konst 05–08. Är en av de främsta i vårt land som verkat o. verkar f. kyrkomusiken. Erhöll sin första undervisning av August Mankell o. P. U. Stenhammar; formulerade i o. i tv. handl. 91 programmet f. l. och har varit o. är ännu en av de ledande männen i den kyrkomusikaliska renäsansrörelsen i Sverige. Utg. ett stort antal skrifter o. sångböcker.

OSKAR LUNDGREN. Stud. 83, lär. v. Billströmska folkhögsk. 87, i Grebbestad 93, förestånd. f. förstnämnda folkhögsk. 95, på folkhögsk. a. Vendselsberg 08, varifrån han å 6-årsdagen avgick. Ordf. i komm.-nmd o. valnmd, i ortens nykterh.-o. djurskydds-föreningar, skytte- o. idrottsförb. Led. av Riksd. A. K. 12–17, ordf. i tillf. utsk. (undervisn. utsk.).

LUDVIG ROSEN. Stud. 80, med. lic. 91, ex. prov.-läk. o. järnv.-lak. i Degerfors 92–04, prov.-läk. i Dalby 04–11, prov.-läk. i Askersund 11–16, prov.-läk. o. järnv.-lak. i Vingåker sdn sistn. ar.

KARL ELANDER. Stud. 90, tandläk.-ex. 94, prakt. tandläk. i Göteborg sdn sistn. år, odont. dr. i Helsingfors 19. Sekr. i Göteborg. tandläk.-sällsk. 99, dess ordf. 16–21. På sin tid jämväl sek. i Nord. odont.-fören. samt ordf. el. sek. i ett antal fackl. sammanslutn. Utsågs av stadsfullm. 19 t. medl. av beredd. f. upprätt. av tandläk.-inst. i Göteborg. Flitig skriftst. inom sitt fackområde, många år red. av Odont. tidskr.; red. f. Åftonbl. i Stockholm. 12–13 o. f. Nyaste Snällposten i Göteborg. 11–15.

RICHARD WAWRINSKY. Stud. 70, med. lic. 77, med. dr. 83, sundh.-insp. i Stockh. 83–91, tf. prof. i allm. hälsovårdslära v. Karol. inst. 89–91, medicinaråd i Med.-styr. 91–09; överläk. v. Stockh. epid. sjukh. 83–93. Led. av Med.-styr. Koleravård. 93–95, ordf. i kommun. f. ordn. av fosterbarnsvården 94–97, o. för förslag t. en statsmed. anst. 97–99; led. av farmakop. kommun. 94 o. 1900, ordf. i perman. farmak. komm. 02–09, led. av komm. f. utarbet. av ny hälsov.-o. epid. stadsiga 13–15, ordf. i beförordnmd f. apot. sdn 16, i läkemedelskomm. 16–19. Sv. omb. v. internat. hälsov.-byrå i Paris sdn 09, omb. f. Sverige v. internat. kongress. f. hälsov. o. demografi i Bupapest 94, Paris 1900, Brüssel 03, Berlin 11 samt v. internat. kont. ang. pest- o. koleratårst. bekämp. i Venedig 97 samt i Paris 03 o. 11. Ordf. i Pharmaceut. inst. styr. 02–13, Sv. läkarsällsk. 08–09, styr. f. Vanföre ans. i Stockh. 17–19, Hälsov.-fören. där sdn 16, styr. f. Långbro sjukh. sdn 10. Överläk. o. styr.-led. i Försäkr. a.-b. Hansa sdn 05, styr. ordf. i Återförsäkr. a.-b. Stella sdn 19, ordf. i styra f. Nordstjernans, Apotekarnes m. fl. mineralvatt.-bol. Stadsfullm. i Stockh. 92–94 o. 96–98. Led. av Riksd. A. K. 03–08 samt 14.

HALFRED VON KOCH. Avg.-ex. fr. Alnarps lantbr.-inst. 91, godsförvalt. 93–97, sek. i Kooperat. förb. 99–04, i Fören. f. folkbibl. o. läsestugor 99–04 o. i Centralbyrå f. populärvetensk. föreläs. i Stockh. 99–04; ordf. i styr. f. Sv. fattigv.-förb. sdn 07. Stat. fattigv.-insp. sdn 19, kansli-råd o. chef f. byrån i fattigv.-o. barnav.-ärenden inom Socialdep. 20. Stadsfullm. i Stockh. 04–08 o. 13, 18, led. av Stat. arbetslösh.-komm. sdn 14. Ordf. i Stockh. stads nykterh.-nmd sdn 16. Led. av styr. f. Stat. distriktsköterskeskola 20 led. av Riksd. F. K. 19. Biografi o. helsid.-portr. arg. XI: 15.

KERSTIN HESSELGREN. Förestånd. f. Sällsk. f. folkundervisn. befrämj. högre folkskolas hush.-skola 97–06, bostadsinsp. v. Stockh. stads hälsov.-nmd 06, skolöksinsp. v. Stockh. stads folksk. 09–13, yrkesinspektis sdn sistn. ar. Biografi o. helsid.-portr. arg. XXI: 17.

DAVID LUND. F. 1885, stud. 05, fil. dr. 18, doc. v. Upps. univ. s. a., tf. lär. i psykologi o. pedagogik v. Stockh. högsk. sdn 19. Förste lär. o. dir.-assistent v. Hall. direktör där 16. — I dagarne utn. t. byrådir. o. chef f. den nya sociala avd. inom Fångv.-styr. Mångårig ordf. i komm.-st., led. av kyrko- o. skolråd; sek. i Sv. förb. f. skyddsutposten m. m. Av chefen f. Just. dep. tillk. sakkunn. i Ungdomsbrottsligh.-komm. Utg. ett flertal vetenskaol. arb.

ERIC TIMEN. Anst. v. Fångvården 75, bevak. befähh. v. Centr.-fång. a. Nya Varvet 79, dir. v. Straffång. i Vänersborg 98–19, därefter bosatt i Lidköping. Stadsfullm. i Vänersborg 15–18, led. av kyrkoråd 13–18.

ROBERT OLSON. Stud. 82, hovr.-ex. 92, e. o. not. i Göta hovr. 93, tf. domhav. 94–11, häradshöv. i Apelands o. Handbörns doms. sdn sistnämnda år.

ERIK BRÉDBERG. Stud. 81, hovr.-ex. 87, anst. å hand.-kont. i Stockh. o. i Barcelona 82–83, aman. i Lantförsv.-dep. 88, e. o. not. i Svea hovr. s. a., tf. domh. 89–91, e. o. tijn. i Överståth.-åmb. kansli 91, v. hvd s. a.,

sek. o. omb.-man v. Allm. barnhusinr. i Stockh. 98–02, tf. förste stadsfogde i Stockh. sdn 01. Led. av styr. (skattmäst.) f. Lars Hiertas Minne sdn 10.

KARL HENRIK HÖGSTEDT. Stud. 89, jur. utr. kand. 95; tf. domhav. samt tj.-gör. i Svea o. Göta hovr. Fiskal i Göta hovr. 06, ass. 09 hovr.-råd 10, ord. rev.-sek. 11, häradshöv. i Hedemora doms. 12, justitier. 20.

THEODOR DU RIETZ. Inneh. av firma i eget namn i Norrköping. Sdn 99 verkst. dir. i a.-b. Lindö säteri. Styr.-led. i a.-b. Norrköp. teater, i a.-b. Stavsjö järnväg.

OTTO HELGREN. Folkskollär.-ex. 87, organ. o. kyrkosång.-ex. 92, sdn 90 förste lär. i Filipstads folksk. Led. av skolrad. undervis.-nmd. Ordf. i Sv. allm. folkskollär.-fören. länsnmd. Med stor framgång verkat inom sammanslutn. t. skidsportens befrämjande; led. av styr. f. fören. f. skidlöpn. befrämj. o. tilldelad fören. guldmedalj. Sångförfare f. Filipstads mans- o. ungst.-körer.

ERNST BROBÄCK. Utex. fr. Chalmers tekn. inst. 93, efter praktik å arkitektkont. o. egen ritbyrå anst. v. Chalmers som assist. samt v. Slöjd-fören. skola o. Tekn. privatskolan såsom lär. 1900; sdn 17 kamrer v. clalmers. — I besittning av en betydande talang såsom Bellmansångare o. amatörskådespelare har han särskilt inom ordenslivet o. teknologernas samfund tillvunnit sig en osedvanlig popularitet.

BROR MOGENSEN. Utex. fr. Tekn. elem.-sk. i Malmö 75, lantmät.-ex. 77, lantmät.-ausk. 79–84, komm. lantmät. i Kopparb. l. 95, förste lantmät. där 09, överlantm. där 21. Stadsfullm. i Falun 96–17, styr.-led. i sparb. under några år, nu revisor där, led. av komm. f. lantmät.-undervisn. samt den högre lantbruksundervisn. ordn. 08–09. Styr.-led. i Sv. lantmät.-fören. sdn 08, dess ordf. 08–11 samt sdn 15. Led. av kommiss. f. Dalarnes indeln. i skifteslag 20–21.

HUGO RAHM. Avg. Tekn. högsk. 80, samarb. m. prof. Isaac 80–82, efter avsl. prakt. studier prakt. arkitekt i Stockholm sedan 87; målare möbsteritare av möbler o. konstind. föremål; flera första pris. Bl. arb. Sveriges paviljong i Paris 89, stadsplan t. Sältsjöbåden 90, Rtn. o. kontr. varm- o. kallbadhus i Nynäs 05–07, tjänsteman.-byggn. i Porjus, ett flertal apoteksanlägg. i Stockholm. Uppgj. fullst. ritn. t. standardmöbler f. rikets postverkslokaler 19, konstr. o. dekor. K. Teaterns nya konsertrum 21.

KAGNAR OSBERG. F. 1866, utg. fr. Tekn. högsk. 88, fr. konstakad. 91, utl. studier 93 samt 96–99. Arkitekt i Överint. åmb. (K. Byggn.-styr.) sdn 98; arkitekt privat i Stockholm. Bl. den ståtliga rad av monumentala och enskilda byggnader i huvudstaden o. i andra städer var till o. uppgjort ritningar, är främst att nämna hans stora skapelse: Stockholms stadshus, vilket nu är nära sin fullbordan o. för vilket han sdn 11 är arkitekt o. arbetsledare. — Biografi o. helsid.-portr. arg. IX: 4.

MARCUS AGRELIUS †. Stud. 46, univ. stud. i Upps. verkade han en tid som privatdocent; sek. Köping—Hult järnv.-a.-b. 58, trafikchef o. förste sek. v. samma järnv. 60, dess verkst. dir. 81–97. Inlade stor förtj. om tillkomsten av Stockh.—Västerås—Bergslags-järnv. o. var jämväl dess verkst. dir. 72–79 o. dess trafikchef 75–79. Genom sin ställning v. var första järnväg en av dem som utformade våra första järnv.-reglementen. o. taxor. Under Å:s ordförändskap bildades 76 den sammanslutn. som benämnes Sv. järnvägsfören. o. inom vilken han under en lång följd av årens som ordf. Led. av styr. f. tekn. elem.-sk. i Örebro sdn 96, av styr. f. Traf.-a.-b. Grängsb.-Oxelös. sdn 97, fr. 95 ordf. i styr. f. Örebro sparb. **JULIUS ELQÉRUS** †. Inneh. av firman D. J. Elqérus fabr. o. hand.-a.-b. grundl. 43, verkst. dir. sdn 03. Mångårig led. av stadsfullm. ordf. i fattigv.-sdn 08, led. av dess styr. sdn 82, led. av nykterh.-nmd, arbetslösh. komm. m. m. V. ordf. i brandstyr. i styr. f. länets stadshyp.-fören., styr.-led. i Fors ullgarvspinn. i Norrköp. Stift. o. styr.-led. under 32 år i Örebro nya rederia.-b.

GUSTAF HÖRBERG †. Stud.-ex. 71, fil. lic. 84, provär. s. å., lär. Göteborg 87–85, konsistori aman. 85–19 0, rektor i Uddevalla 1900–19. Stadsfullmäktigt därst. 03, led. av skolrådet 03–10, ordf. i styr. f. Elem. lärov. f. H. 04, ordf. i styr.-na i elem.-lärov. f. H, lägre tekn. yrkesskolan. Inspektör i Gustafsberg.

TEOFRON LJUNGGREN †. Stud. 76, prästv. 85, komminister i Strömstad sdn 92 lasar.-pred. s. å., lär. i kristnmd. i samsk. i Strömstad 1900–06, ordf. i dess styr. sistn. år. Stadsfullm. där 98, v. ordf. 99, ordf. sdn 15, led. av dråtselk. 06–19; sdn 01 ordf. i fattigv.-styr., sdn 13 i pens.-styr. Landstingsman 17.

EDUARD SCHULTZ †. Utg. fr. Upps. hand.-inst. 79, anst. h. livförsäkr. a.-b. Thule 79–84, korresp. v. a.-b. Stockh. Hand.-bank 84, kamrer där 96, dir. direktör sdn 12. Led. av Sv. bankmannafören. styr. 93–04, därav flera år dess v. ordf.

GUSTAF VON POST †. Genomg. Tekn. sk. i Örebro, tj. v. Bofors bruk, ing. v. Lux samt dir. v. Mälarbadet. Ägnade sig åt uppinn. bl. v. ett klippjus o. en mjölk.-maskin, flera jordbruksmaskiner o. främst en aritmosvag. V. ordf. i den av Sv. uppfinn.-fören. tilln. kommitté f. utarbet. av förslag t. ny patentalag.

HENRIK ANDERSSON †. Sjökapit.-ex. 89, anst. v. ångf.-a.-b. "Södra Sverige" 92–04, sistn. år hamnmäst. i Stockh., chef f. Värtans hamnkont. 13, hamnkapt. i Stockh. sdn ang. 20.

GUSTAF WETTERGREN †. Äg. av egend. Marielund, Vårgårda. Under 25 år ordf. i komm.-st. o. nmd; led. av Hushålln.-sällsk. förvaltn.-utsk., ordf. i här. kretsav. Stift. av Västg. hovr.-bol., initiativtag. t. Ö. Kulnings kred.-bol. som senare uppg. i Lantn.-bank. På sin tid mångårig landtingsman

Se även sid. 251.

TVÅ RÖNTGENFOTOGRAFERADE GAMLA TAVLOR.

Övre tavlan, fr. v.: Röntgenfotografi av tavlan sådan den tedde sig i övermålning enligt mellersta bilden; sedan denna övermålning borttagits framstod tavlan i sitt ursprungliga skick enligt bilden längst t. h.

Nedre tavlan visar samma procedur. Man kan även här svagt i röntgenfotografien (t. v.) skönja konturena av båtar m. m. i den ursprungliga tavlan enligt bilden t. h.

passionerat, utan ett nästan religiöst lugn, en mildhet och ljuvhet, som till fullo vittna om konstnärrens egenart.

Det är att hoppas, att den unge verkligt begåvade skulptören även från hemlandet röner all den uppmuntran och allt det erkännande han gjort sig förtjänt av

Gan.

En för den internationella konstforskningen epokgörande utländsk upptäckt har nyligen slutförts i vårt land, i det man löst uppgiften att medels röntgenfotografering uppdaga de konstverk som kunna dölja sig under övermalade dukar. Metoden som redan länge prövats i Tyskland och Frankrike har nu i Sverige definitivt utexperimenterats av doktor Nils Hansson och konservator Edvin Lindberg.

Visserligen kan den sålunda erhållna röntgenbilden icke i och för sig vara helt utslagsgivande för den undre målningens äkthet eller oäkthet, men den visar dock dennas stil eller valör, varigenom ett ofruktbart operativt ingrepp kan besparas den övre bilden. Vidare målas förfalskade tavlor ofta på mer eller mindre gamla målningar. När en dylik tavla utgives att vara en 1600-talsmålning men dess röntgenbild visar en 1700- eller 1800-talsmålning blir ju denna ett fullgott bevis för tavlans oäkthet. Området erbjuder i övrigt otaliga kombinationer och värdefulla möjligheter för fackmannens kunskap och erfarenhet.

Såsom en högeligen intressant illustration till den sällsamma upptäckten återger H. 8 D. härmed röntgenbilderna av ett par i hr Lindbergs egen tavelksamling befintliga målningar, vilka vid experimenterande lämnat otvivelaktiga bevis på att värdefullare konstverk dölja sig därunder. Vid fotograferingen av prästporträttet framträdde sålunda detaljer av en holländsk marin, vars redan svagt skönjbara signatur man hoppas att slutligen kunna tyda, och under likartad behandling med duken Damen med pipkragen visade röntgenbilden detaljen av det vackra spanska dampporträttet från 1600-talet därinunder.

Bland de konstnärer som under senare år sökt sig till Paris är att räkna den unge bildhuggaren *Aroid Källström*. Den här reproducerade statyn "Salomé" utställdes på Salon d'Automne 1921 och gav ett gott och löftesrikt uttryck för Källströms skulpturala begåvning. Verkets stränga, enkla hållning, byggd på horisontalt och vertikalt snett korsande formmassor, gav det samma en särprägel, som skilde det från alla traditionella Saloméframställningar.

Rytmen i denna kyska, rena kvinnogestalt har intet våldsamt

Kliché: Gots, Öbg.

Efter fotografi. Kliché: Gots, Öbg. "SALOMÉ", skulptur av A. Källström, vilken tillunnit sig uppmärksamhet och erkännande å Höstsalongen i Paris.

INNEHÅLL: Disponent Tord Magnusson (biografi och helsidesporträtt). — Professor Harald Hjérne †. — Teaterpremiärer Stockholm—Göteborg. — Cannes-konferensen. — Svenska och utländska porträtt och bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri.